

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Емил Георгиев Ковачев, д.м.н.

Катедра Акушерство и Гинекология

Медицински университет - Варна

на дисертационен труд на тема **„Интрапартални увреди на тазовото дъно и перинеума – рискови фактори и профилактика“** за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“. Научна специалност 03.01.45. „Акушерство и гинекология“.

Автор : д-р Димитър Любчов Цветков

Научен ръководител: доц. д-р Елис Хюдаим Исмаил - Ибишева, д.м.н. и

Научен консултант: проф. д-р Емил Георгиев Ковачев, д.м.н.

Биографични данни и кариерно развитие

Д-р Димитър Любчов Цветков е роден през 1978г. Завършва висшето си образование в Медицински университет – Плевен, специалност „Медицина“ през 2003г. Специалност по Акушерство и гинекология придобива през 2011г. От 2012г. до 2024г. заема длъжността акушер-гинеколог, специалист по репродуктивна медицина в МБАЛ за женско здраве „Надежда“ – София. От 2024г. до момента работи МБАЛ „Вита“ – София, като ръководител на Инвитро центъра. Има проведена специализация в Университетски клиничен център Любляна, Словения. Д-р Димитър Цветков владее отлично писмено и говоримо английски, словенски и сръбски език. Член е на Български лекарски съюз, ESHRE, ESGE, GCH, FIAPAC.

Актуалност на дисертационния труд

Дисертационният труд разработен от д-р Димитър Цветков съдържа 116 страници, включващи 5 таблици, 28 фигури и 4 приложения. Библиографията обхваща 215 литературни източника, от които 210 са на латиница и 5 на кирилица. Публикациите, свързани с дисертационния труд, са 4 на брой. Обзора е с добра познавателна стойност. Разкъсванията на перинеума по време на раждане са проблем, засягащ годишно милиони жени по света. Честотата на перинеалните травми зависи от различията в акушерската практика, в това число честота и вид на правените епизиотомии. Общият риск от интрапартална увреда на аналния сфинктер (ИУАС) е 1 % от всички вагинални раждания. Освен това „окултните“ увреди на аналния сфинктер (дефектите на аналния сфинктер, установени само с ендоанална ултрасонография), се срещат при 33% от първораждащите

след вагинално раждане.

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана, а именно да се установи реалната честота и степента на интрапарталните увреди на тазовото дъно, рисковите фактори за тяхното възникване, и методите за профилактирането и лечението им. За изпълнението на научната цел дисертантът си е поставил 5 задачи:

1. Да се установи реалната честота на интрапарталните увреди на аналния сфинктер чрез образни методи за ранна диагностика (ендоанално ултразвуково изследване).
2. Да се формулира проблемът за интрапарталните увреди на тазовото дъно като причината за често срещаната в по-зряла възраст фекална инконтиненция сред женската популация.
3. Да се установи влиянието на най-честите рисковите фактори и степента им на тежест за възникването на окултни интрапарталните увреди на аналния сфинктер.
4. Да се установят промените в продължителността на втори период на раждането, като самостоятелен рисков фактор за разкъсване на тазовото дъно в клиничната практика, след приложение на медицинско изделие акушерски гел.
5. Да се разработи алгоритъм за профилактика, диагностика, своевременно лечение и проследяване на интрапарталните увреди на тазовото дъно.

Проведено е ретроспективно проучване за периода от 2009-2014г., на 203 пациентки преминали за лечение през четири болници: УМБАЛ “Д-р Георги Странски” – гр. Плевен, България; МБАЛ за женско здраве „Надежда“ – гр. София, България; Университетски клиничен център, Родилно–Любляна, Словения и Гинекологично–акушерско отделение, Обща болница–гр. Трбовље, Словения.

Клиничният материал от двете чуждестранни болници е събиран и изследван лично от докторанта, в рамките на обменна програма ERASMUS за научен обмен за докторанти между МУ–Плевен и УКЦ–Любляна, Словения за 2008/2009г. и 2010/2011г. в Гинекологично–акушерско отделение, Обща болница – гр. Трбовље, Словения от януари до юни 2012 в качеството му на лекар–специалист на трудов договор.

Разделът методология на дисертационния труд е представен ясно. Данните на пациентите от групите са представени ясно в табличен и графичен вид.

В направеното проучване след извършване на ендоанален ултразвук е установена честота на ОУАС 25.4 % или при 16 от 63 пациентки. При всички от тях разкъсванията се класифицират като IIIA или разкъсване на по-малко от 50% от общата дебелина на външния анален сфинктер. При пет от пациентките са установени ОУАС (5/16),

раждането е протекло с асистирана акушерска операция – вакуум екстракция, която се явява самостоятелен рисков фактор за разкъсвания на тазовото дъно. При 79.4 % (50/63) от пациентките е нямало клинична симптоматика, а при останалите 13 (20.6%) е имало субективни проблеми със задържането на газове с транзитoren характер.

При 10/13 пациентки с изразена клинична симптоматика за анална инконтиненция се установи и съпътстваща ОУАС. Дисертантът е установил, че най-често клиничните симптоми на трудно задържане на газове през първите дни след раждането е съпроводено и с анатомично увреждане на анално-сфинктерния комплекс – в 76,9% (10/13).

Извършеният логистичен регресионен анализ показва, че изследваните независими променливи представляват рискови фактори за възникване на ОУАС - примипара (OR 6.00; CI 4.23 – 15.35), гестационна възраст > 41г.с. (OR 8.50; CI 5.32 – 19.73) и тегло на плода > 4000г. (OR 11.34; CI 6.54 – 22.37).

Удълженият втори период на раждането е един от основните рискови фактори за настъпването на ОУАС. Скъсяването на периода на изгонване на плода посредством приложението на медицински акушерски гел с такава индикация може в значителна степен да редуцира честотата на тези родилни травми, да намали страха и дискомфорта на пациентките по време на раждането и да сведе до минимум късните усложнения на родилния травматизъм, като анална и уринарна инконтиненция, промени в статиката на тазовите органи, сексуална дисфункция и в крайна сметка влошаване качеството на живот.

Научният труд на д-р Цветков завършва с представени 11 извода по темата. Изводите са съдържателни, отговарят на поставените задачи и напълно доказват изпълнението на научната цел. В гланата „Приноси“, дисертантът разделя приносите в две категории, с научно-теоретична значимост и научно-практически, като искам да отбележа някои от тях:

1. За първи път в България е приложена ендоанална ултрасонография, която е бърз, неинвазивен, високо специфичен и надежден метод за ранна диагностика на интрапарталните увреди на тазовото дъно в акушерската практика. Приложената методика е обективна, съпоставима и стандартизирана методика за диагностика на ОУАС.
2. Доказаното положително въздействие на приложението на медицински изделия (акушерски гел) в профилактиката на интрапарталните увреди на тазовото дъно, посредством значително скъсяване на втори период на раждането, което е нова възможност за намаляване честотата и тежестта им, а по този начин и късните последици от тяхното недиагностициране или непълно възстановяване.
3. Изработеният практически алгоритъм за профилактика, диагностика, лечение и проследяване на пациентките с ИПУТД е с практическо приложение в областта на акушерството.

В заключение: Дисертационният труд на д-р Димитър Цветков има важен научен и практически принос. В своят труд дисертанта подчертава, че честотата на окултните увреди на перинеума е сравнително често срещана патология в хода на вагиналното раждане. В голям процент от случаите те са недиагностицирани навреме и неадекватно степенувани като тежест. Идентифицирани са редица рискови фактори за тяхното възникване, както и подходящи клинични практики, които намаляват риска от възникването на увреди на тазовото дъно.

В перспективата на увеличаваща се честота на цезаровите сечения, тази патология ще става все по-рядка и по-трудно диагностицирана. Забавеното хирургично лечение и последващи лоши възстановителни резултати с развитие на анална или фекална инконтиненция, ще доведе до влошено качество на живот на пациентките.

Чрез изготвеният клиничният алгоритъм за поведение може да се проведе адекватно лечение, което е в основата на бързото възстановяване и навременна рехабилитация на настъпили усложнения.

Научният труд изпълнява изисквания за присъждане на образователна и научна степен “Доктор”, съгласно ПРАЗ на МУ – Варна.

Давам положителна оценка на научния труд и изказвам мнение към уважаемото научно жури да присъди на Д-р Димитър Любчов Цветков образователната и научна степен “Доктор” по специалността Акушерство и гинекология.

01.09.2025г.

Варна

Изготвил рецензия
Проф

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679